Anul al 58-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G.le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 168 Miercuri 25 Iunie 1941
10 Pagini

BIBLIOTECA CEN... ASOCIAȚIUNII ...BIIU

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACTIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARA
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte ... lei
UNIV. SPORT ... lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

PUTEREA EDUCATIVĂ A ISTORIEI

Cine citește, ori recitește paginile frământatei vieți a poporului român, fixată în documentele, actele și faptele trecutului nostru, poate aprecia și mai mult valoarea universală a cuvintelor lui Napoleon: „Fiul meu să citească Istoria; este singura filozofie reală".

Din Istoria românilor, nu din legendă ci din acte, pornește izvorul permanentei afirmări naționale; de acolo, din paginile cari închid nețărmurita dragoste de țară a înaintașilor, trebue să se inspire toată acțiunea noastră bazată pe înălțătoarele exemple ale celor cari, împotriva tuturor vitregiilor vremelnice, și-au făcut datoria până la capăt.

Te minunează și îți umple sufletul de orgoliu, cum de aveau curajul cei din țara românească abea înfiripată în mijlocul atâtor adversități, să scrie cu atâta hotărâre și atâta mândrie proteste ori note referitoare la apărarea drepturilor naționale.

Nici mijloacele materiale, nici situația europeană, nu dădeau actelor celor din țara veche acea bărbătească hotărâre cu care se clădește tot ceace este durabil, ci baza acestei atitudini era CONȘTIINȚA DE NEAM. Un sentiment spontan, curat, care înlătura ori ce altă preocupare de cât aceea privitoare la viața în spațiu, la continuitatea neamului tău.

Conștiința de neam, perpetuată și închegată dela o generație la alta, ea formează fundamentul istoric al evoluției unui popor și de aceea, pentru oricine, Istoria neamului său e călăuza care îndreaptă pașii îndrumărilor viitoare, e lecția permanentă de civism pe care ne-o dă abnegația făuritorilor statului modern.

Nu numai singura filozofie reală, ci putere educatoare prin exemplele pe cari le citează, forță înălțătoare a moralului, justificare a jertfelor, Istoria constitue pentru noi pavăza împotriva oricărei tendințe de a minimaliza drepturile unui neam, care urmărește cu tenacitate realizarea unirei fiilor săi, în pământul care de veacuri e al nostru, cum dovedește Istoria însăși.

Puterea educativă a Istoriei își are rostul nu spre a învăța pe fiii neamului cum să-și iubească ori să-și apere țara, sentimente atât de firești și de instinctive încât sunt indiscutabile, ci spre a găsi îndemnul afirmării drepturilor, spre a constata că niciodată resemnarea comodă n'a servit la ceva națiunilor cari au vroit să trăiască de sine stătătoare.

Mereu generațiile cari se perindă în viața neîntreruptă a neamului au putut să controleze, în filele trecutului istoric, adevărul că drepturile românismului au fost respectate, atunci, când, la vreme, s'au găsit oameni cari au avut tăria, sprijiniți pe solidaritatea națională, să le afirme, fără teamă și fără ezitare.

Ne întrebam anul trecut, cu prilejul răpirii Basarabiei și Bucovinei, ce s'a schimbat în concepția conducătorilor, pentru ca dela mândra și dârza telegramă trimisă la 1878 de principele Carol, Țarului Rusiei, cu privire la reacțiunea armatei române în fața amenințărilor rusești, să ajungem la cedarea umilă din 1940?

Azi ne regăsim. Oștile române sunt mânate de imperativul Istoriei care atestă drepturile noastre sfinte. Alături de puternica armată germană, paralel cu lupta împotriva comunismului pustiitor, românii vor dovedi că sunt demni urmași ai celor cari de veacuri și-au apărat ogorul, căminul, viața și libertatea neamului.

O PAGINĂ ISTORICĂ
CU PRILEJUL PROCLAMAȚIEI FUEHRERULUI

Atât proclamația Fuehrerului către poporul german cât și nota Germaniei către guvernul sovietic care a fost adusă la cunoștința lumei prin glasul d-lui von Ribbentrop, ministrul de externe al Reichului, constitue prin partea lor referitoare la România și la complotul sovietic contra noastră, o pagină de istorie

Firește nimeni în România — absolut nimeni — n'a avut un moment încredere în intențiile Rusiei și în politica ei de pretinsă bună vecinătate cu România. Toate declarațiile oficiale sovietice, toate acordurile ei internaționale — dela faimoasa definiție a agresorului semnată la Londra și până la tratatul ei de amiciție și neagresiune semnat cu Germania înainte de războiul cu Polonia, ascundeau adevăratele intenții sovietice și nu constituiau decât diversiuni pentruca la adăpostul lor să poată mai ușor pregăti atacurile.

Prin proclamația Fuehrerului și prin nota Germaniei se pune în lumină acest joc dublu, această ipocrizie politică.

Intențiunile hrăpărețe ale Rusiei sovietice, au eșit la iveală încă „din toamna anului 1939 și primăvara anului 1940". Rusia Sovietică semna cu Germania pacte de neagresiune și de amiciție, dar pe de altă parte ea se pregătea să ia și a și luat măsuri de ordin teritorial și militar împotriva Germaniei.

A venit apoi, după Finlanda și țările baltice, rândul României.

„Periculosul atac dat de Rusia contra României nu tindea — spune Fuehrerul — în ultimă analiză decât să-i dea putința să pună mâna pe o bază importantă economică nu numai germană ci și europeană sau, într'o altă eventualitate să distrugă cel puțin această bază".

Este evident că nici un alt motiv nu putea justifica invadarea Basarabiei și a Bucovinei de armatele sovietice, a acestor două provincii pur românești, recunoscute ca atare chiar de Rusia Sovietică prin repetate declarații. Pe de o parte interesul stăpânirei unei importante baze economice și pe de altă parte împlântarea cuțitului bolșevic din ce în ce mai adânc în trupul european.

Sunt încă în amintirea noastră înfriguratele și tragicele zile pe care le-a trăit poporul român atunci când Moscova i-a trimis cutezătorul ultimatum și când chiar înainte de expirarea lui trupele sovietice au invadat teritoriul românesc.

România a trebuit atunci să cedeze. Cu inima sfâșiată ea s'a supus unui atac mișelesc. Fuehrerul Reichului contribue însă azi, din punct de vedere istoric, să clarifice situația noastră de atunci și să dea pentru judecătorii de mâine ai răspunderilor, justificarea morală a retragerei trupelor românești din Basarabia și Bucovina, fără luptă, fără apărare până la ultimul soldat, așa cum ar fi voit brava noastră armată.

„Contrar principiilor noastre și metodelor noastre — a spus Cancelarul Hitler — am dat guvernului român de pe atunci, care singur era răspunzător de această evoluție a evenimentelor, în urma cererii sale insistente, sfatul de a ceda în fața șantajului sovietic, în interesul păcii, și de a conveni la cedarea Basarabiei".

Și România a ascultat sfatul Germaniei, către care se îndrepta de pe atunci politica ei, și a cedat șantajului.

Dar Fuehrerul mai adaugă:

„Totuși guvernul român nu a crezut că poate să-și asume răspunderea acestei măsuri față de poporul său decât cu condiția ca Germania și Italia să-i dea cel puțin garanția lor, ca o compensație că ceea ce rămâne din România era intangibil".

Această garanție ne-a fost dată de marele Reich și — după cum a declarat Fuehrerul — ea ne-a fost dată tocmai pentru a servi „în ultima clipă pacea în această regiune".

Ipocrizia sovietică a continuat totuși. România a continuat să fie obiectul lăcomiei bolșevice.

Intr'adevăr — după cum arată Cancelarul Hitler — d. Molotov, ministrul de externe sovietic a fost invitat la Berlin pentru o clarificare a raporturilor germano-sovietice; printre alte întrebări puse Fuehrerului a fost aceea privitoare la garantarea frontierei românești.

„Prima chestiune a d-lui Molotov — declară Fuehrerul. Ministrul rus m'a întrebat dacă garanția germană dată României ar juca în cazul unui atac contra României din partea Rusiei Sovietice".

Reese clar din această întrebare a ministrului sovietic că guvernul din Moscova nu era mulțumit cu răpirea Basarabiei și a Bucovinei și că ceea ce îl neliniștea și-l făcea să întârzie un nou atac asupra României era garanția Germaniei.

„Răspunsul meu la această chestiune — a adăugat Fuehrerul — a fost următorul: Garanția germană este generală și ne leagă în orice stare a lucrurilor. Rusia nu ne-a declarat niciodată că ea ar avea în România alte interese în afară de Basarabia. Chiar ocuparea Bucovinei de nord era contrară acestei asigurări. De aceea eu nu pot să cred că Rusia poate să aibă pe neașteptate, noui pretenții contra României".

Răspuns clar, precis: Germania își va ține cuvântul dat. „Garanția germană este generală și ne leagă în orice stare a lucrurilor". Acest răspuns al Fuehrerului confirmă încrederea pe care a avut-o din primul moment România în garanția și cuvântul Germaniei, încredere care i-a ușurat întrucâtva durerea acceptării părăsirei temporare a Basarabiei și Bucovinei.

Guvernul din Moscova, oprit probabil atunci și în urma ca-

(Continuare în pag. 2-a)

IN BUCOVINA

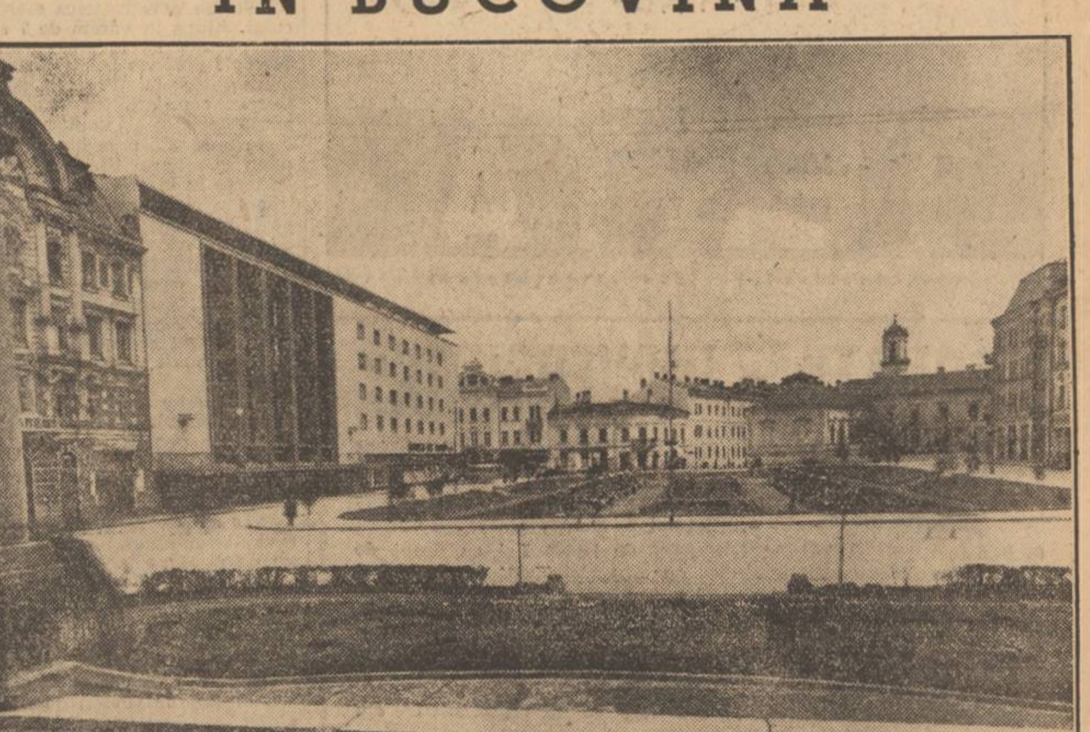
Cernăuți: Piața „Vasile Alecsandri"

Basarabia românească
In lumina documentelor rusești

Caracterul etnic românesc al provinciei de peste Prut este dovedit în mod atât de temeinic în cât nici nu mai poate fi pus în discuție.

S'ar putea dovedi vechimea așezărilor românești în aceste meleaguri prin mii de mărturii și confirmări ale istoricilor și geografilor străini.

Pentru sublinierea drepturilor noastre, invocăm tocmai statisticile și mărturiile rusești.

Primele statistici rusești nu dau cifra exactă a populației, nici proporția diferitelor naționalități. Abia la 1855, P. Keppen, în cartea sa despre „Harta etnografică a Rusiei" (editată de Societatea Imperială Geografică din Petersburg), stabilește că în 1834, existau în Basarabia 404.182 Români, formând 86% din numărul total al populației.

La 1869, căpitanul rus Zaschtiuc, în lucrarea sa „Material pentru Geografia și Statistica Basarabiei", omițând să dea cifra exactă a populației, scrie totuși la pagina 151: „Românii moldoveni alcătuesc partea cea mai numeroasă a populației, trei pătrimi din numărul total. Românii sunt locuitorii aborigeni ai acestor părți".

Deasemenea, în volumul III, la pagina 19 a lucrării: „Tabloul localităților locuite din Imperiul rusesc". (Elaborată și publicată de comitetul statistic central sub auspiciile ministerului de interne), citim: „Românii sunt cei mai vechi și mai numeroși locuitori ai Basarabiei".

In 1897 se stabilesc, în sfârșit, stastisticile oficiale pentru întreaga Rusie. Cu toate că această statistică venea după aproape o sută de ani de ocupație, în care timp administrația rusească întrebuințase toate mijloacele pentru rusificarea acestei provincii și cu toată populația flotantă alcătuită din armata de funcționari ruși, ea constată totuși că dintr'o populație totală de 1.935.412 locuitori, dintre cari 293.332 reprezentau populația urbană, numai 155.774 erau ruși, adică 8%.

După această statistică tendențioasă, Românii, în număr de 920.919, alcătuiau majoritatea populației, adică 47%. Celelalte grupuri erau reprezentate în proporțiile următoare: ucrainieni 19%; evrei 11%; germani 3%; polonezi 0,6%; bulgari, sârbi, cehi 5%; turci și tătari 3%.

Cifra populației românești a fost intenționat scăzută, în această statistică, după cum reese dintr'o broșură oficială apărută în 1912, cu prilejul centenarului anexării Basarabiei în care se poate citi: „Poporul cel mai vechi din Basarabia este alcătuit din Români reprezentând, după statisticile oficiale, 48%, dar în realitate el alcătuește 70% din totalul populației". (N. Lescov „Basarabia" — 1912).

De altfel, nici unul dintre autorii speciali însărcinați de către guvernul rus să constate și să stabilească origina slavă a populației din Basarabia n'a îndrăznit să nege permanența neamului românesc în această provincie. Lucrarea lui Bastiuscoff, care avusese o asemenea misiune din partea împăratului Alexandru III e edificatoare în această privință, căci Bastiuscoff ilustrează lucrarea sa asupra Basarabiei cu chipurile Voevozilor Moldovei: Ștefan cel Mare, Eremia Movilă, Vasile Lupu, apoi Biserica Sf. Dumitru din Orhei și armele Moldovei de pe porțile Cetății Albe.

L. Casso, fost ministru rus scrie în cartea sa „Rusia la Dunăre" (Mocova 1913), cele ce urmează: „Populația rurală a acestei provincii s'a schimbat foarte puțin în cursul secolului al XIX-lea și ea trăește în aceleași condițiuni economice cu românii de dincolo de hotarele Rusiei. Aceleași caracteristici naționale au fost constatate la această populație, atât de scriitori ruși cât și de scriitori străini. Vedeți, de ex. lucrarea lui Cunitsky „Scurtă descriere" și „Basarabia în 1834", a lui Zucker; Polen și Kiseleff, toți scriitori cari au cunoscut Basarabia îndată după anexarea ei de către Rusia alții mai târziu, toți se unesc în prețuirea simplității constanței, păstrării credinții strămoșești, a curajului înaintea morții, a supunerii față de autorități, cari caracterizează această populație.

Francezii cari au cercetat con-

(Continuare în pag. 2-a)

Răspunsul d-lui general Antonescu la telegrama trimisă de M. S. Regele

La telegrama primită din partea Majestății Sale Regelui, domnul General Antonescu a răspuns după cum urmează:

„MAJESTAȚII SALE REGELUI

Mulțumesc respectuos Majestății Voastre pentru cuvintele de îmbărbătare și de apreciere cu care ați cinstit armata și pe mine.

Fiți sigur Majestate de devotamentul nostru. Pentru Țară și pentru Majestatea Voastră ne batem. Pentru Țară și pentru Majestatea Voastră trebue să învingem.

General ION ANTONESCU"

Un ultim termen
pentru obținerea permiselor speciale de circulație a autovehiculelor
Comunicat

Intrucât nu toți proprietarii de autovehicule au avut posibilitatea să se prezinte pentru obținerea permiselor speciale de circulație, conform D. M. Nr. 85/1941, se acordă un singur termen până în seara zilei de 25 Iunie 1941.

Toți proprietarii de autovehicule sau deținători sub orice formă: sunt obligați a se prezenta la comisiuni cu mașinile și foaia de circulație respectivă, indiferent dacă în prezent sunt sau nu în funcțiune.

Acei ce nu se vor prezeneta vor suferi consecințele prevăzute de art. 5 D. L. Nr. 1.742/1941, care prevede internarea în lagăre 6 luni și confiscarea mașinii.

Infanteria germană
a străpuns linii fortificate ale trupelor sovietice

Berlin, (Rador). — Infanteria germană a străpuns liniile fortificate ale trupelor sovietice, în numeroase locuri.

După o luptă de două ore, o companie de infanterie a luat cu asalt cinci adăposturi betonate și poziții de campanie, situate în locuri prezentând o mare importanță strategică.

In zori, compania a trecut peste ogoare și livezi acoperite de brumă și a atacat pozițiile inamicului, care părea că vrea să evite o luptă în câmpie deschisă.

Adversarul se ascunsese în casele din localitatea din apropiere, în care elementele de șoc germane au pătruns, proteguite de focul mitralierelor și al armelor grele ale infanteriei.

Aceste elemente au aruncat grenade și au cucerit adăposturile inamice.

In centrul localității au avut loc lupte violente dela o mică depărtare cu o mare hoardă de ruși, care a fost decimată.

Restul inamicului s'a retras apoi într'un adăpost betonat, situat la marginea localității.

Dar și această ultimă rezistență a fost sfărâmată de un car blindat german, care a scos adăpostul din luptă, după ce a tras mai multe obuze explozive.

Cea mai mare parte din ruși s'a predat. Restul s'a refugiat în pădurile dimprejur, unde bolșevicii au fost găsiți și făcuți prizonieri.

32 de avioane sovietice doborâte de aviația germană

Berlin, 23 (Rador). — Aviația sovietică a trebuit să plătească incursiunile sale în regiunile germane dela frontieră cu pierderi simțitoare.

Agenția DNB anunță că cu prilejul unei lupte aeriene, care a avut loc în ziua de 22 Iunie, dintr'un total de 33 de avioane de bombardament sovietice, ce încercaseră să se apropie de un oraș din Guvernământul general, 32 au fost doborîte de avioane de vânătoare germane.

Avioane „Messerschmitt" zburând cu o repeziciune formidabilă, au depășit escadrilele sovietice și au atacat apoi aparatele mari dintre care 8 avioane de bombardament „Martin" au fost doborîte în urma primelor focuri trase.

In timp ce o parte din avioanele sovietice încercau să o ia la fugă înapoi, mai multe avioane rusești de tipul „Rata" au fost angajate în luptă și doborîte în scurtă vreme.

Apoi, avioanele germane au trecut la urmărirea avioanelor „Martin" ciuruindu-le cu gloanțele lor.

Mai multe avioane de bombardament au luat foc și au fost obligate să-și arunce bombele.

Numeroși aviatori, cari săriseră cu parașutele, au fost făcuți prizonieri.

Marșul trupelor germano-române spre Nistru

Berlin, 23 (Rador). — **Agenția „D.N.B." transmite: In cursul zilei de 22 Iunie, trupele germane și române au intrat în Basarabia. Marșul lor se îndreaptă spre frontiera româno-sovietică, așa cum ea exista înainte de încorporarea Basarabiei la Rusia Sovietică, acum un an.**

Eliberarea Lituaniei de sub jugul sovietic

Helsinki, 23 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani" transmite următoarele:

Postul de radio din Kaunas a anunțat revoluția din Lituania și eliberarea ei de sub jugul sovietic.

Pretutindeni drapele naționale sunt arborate în mijlocul celui mai vibrant entuziasm al populației.

BLOCAREA UNOR DROGURI ȘI MEDICAMENTE SPECIALITĂȚI

Monitorul Oficial de astăzi, publică decizia ministerială Nr. 336 a subsecretariatului de stat al aprovizionării, prin care se blochează la dispoziția ministerului apărării naționale, direcția farmaceutică, 60% din toate drogurile chimice, vegetale și animale și 60% din unele medicamente specialități.

De viitorul nostru nu mi-e teamă!

De viitorul nostru, nu mi-e teamă —
Ni-i cerul semănat cu-atâtea cruci.
Și stau înfipți în glia noastră — mamă
Țăranii dârzi, ca niște buturugi!

Sunt Crișurile noastre încă repezi,
Sub Maramureș, oase mai se-ascund.
Pe Nistru, Ștefan are grele lespezi,
Iar Dunărea și Marea-s fără fund.

Să nu vă întristeze viitorul
Voi, fetelor, cu sâni și-obrajii tari —
Priviți vâlvoarea scumpă — tricolor
Și aprigii, măreții militari!

Cu brațele aprinse de mânie,
Jurăm pe cea de ieri, icoana ta!
Frumoasa, marea noastră Românie,
Că niciodată nu te vom uita!

Carpatu-așteaptă, crâncen ca un zimbru
Prăpăd să dea de pietre și oțel!
Noi, sărutând pe fiecare timbru,
Un Rege — ne dăm viața pentru El!

Și pân'or cade trăsnetele-alarmei,
Uniți cu toți, sub Patrie și legi,
Cu ochii stăm, ca țevile de armă,
Pe granițele sfinte și întregi!

Și'ntreg așa cum soarele răsare,
Să afle-acei ce-au rupt și-or mai lovi,
C'a fost o vatră-a României — mare
Și mare ea, în veci, din nou, va fi!

N. CREVEDIA

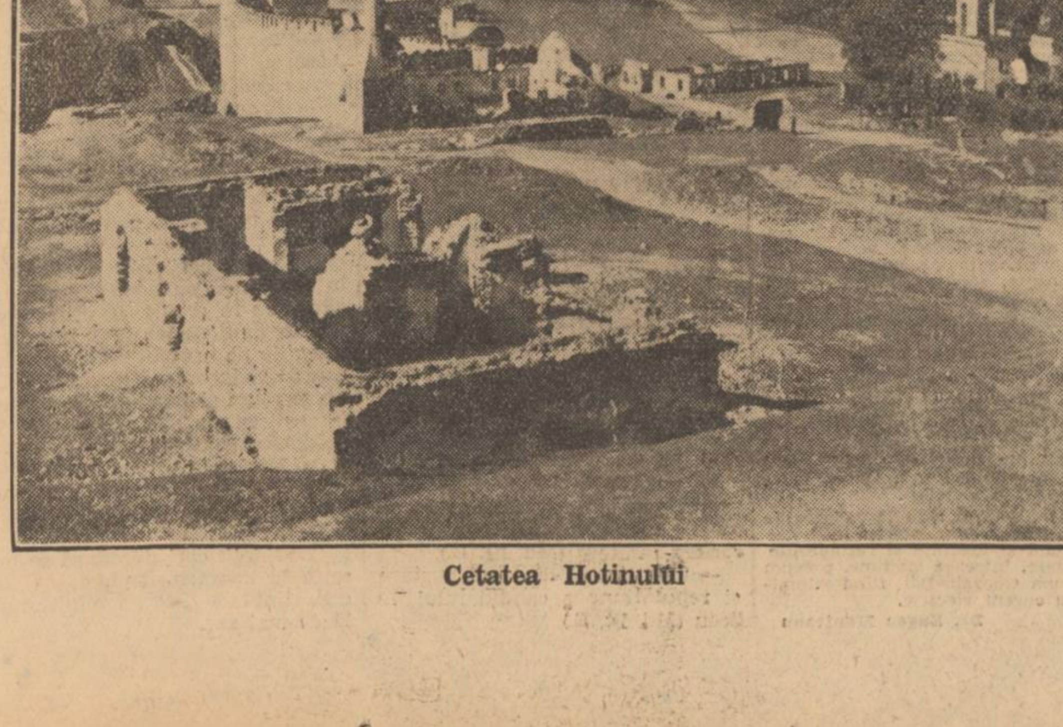
Cetatea Hotinului

Catedrala din Chișinău